

Bygg- och installationssektorns sex arbetsgivareorganisationer har följande gemensamma utgångspunkter inför Avtal 2020

Deltagande arbetsgivareorganisationer

- B (Byggföretagen)
- GBF (Glasbranschföreningen)
- IN (Installatörsföretagen)
- ME (Maskinentreprenörerna)
- MiS (Måleriföretagen i Sverige)
- PVF (Plåt & Ventföretagen)

Kollektivavtalsförhandlingarna för bygg- och installationssektorn under 2017 präglades av en gemensam målsättning om att trygga jobben, skapa än mer ordning och reda samt att få fler att välja att arbeta inom vår sektor. För tjänstemannaavtalets del treåriga avtal. Det skapades större utrymme för partsgemensamma arbetsgrupper på tjänstemannaområdet.

Lågkonjunkturen en realitet

Om avtalsrörelsen 2017 skedde i en värld med många oros signaler kommer avtalsrörelsen 2020 ske i värld där flera av dessa oros signaler blivit till ett faktum. Världsekonomin utveckling fortsätter att försvagas under de kommande åren på grund av handelskonflikten mellan USA och Kina, oron kring Brexit samt generell osäkerhet om den ekonomiska tillväxten. Detta har dämpat investeringsviljan i flertalet länder och skakat om finansmarknaderna. Den globala tillväxten bedöms av Konjunkturinstitutet att bli relativt svag sett i ett historiskt perspektiv.

Framtiden präglas av fortsatt osäkerhet. Konjunkturinstitutets bedömning är att utsikterna för den svenska ekonomin är i allt väsentligt negativa. I Sverige kvarstår sårbarheten i ekonomin kopplad till hushållens skuldsättning. Detta tillsammans med en osäkerhet om hur de demografiska utmaningarna ska hanteras och att det finns en risk att styrkan i konjunkturförsvagningen har underskattats. Sammantaget bedömer vi att BNP-tillväxten blir lägre än tidigare.

Behovet av stärkt internationell konkurrenskraft

Den konkurrenskraftsförsvagning som Sverige har erfarit under de sista tio åren berodde inledningsvis på konjunkturella orsaker men har sedan dess påverkats av andra faktorer av mer strukturell karaktär i form av svag produktivitetstillväxt och höga arbetskraftskostnader både i industrin och i tjänstesektorn.

Svenska företag kommer att möta ett ökat kostnadstryck framöver samtidigt som det råder stor osäkerhet om hur produktivitet utvecklingen kommer att bli de närmaste åren. Detta eftersom det inte går att förlita sig på att en svag kronkurs kan kompensera kostnadsökningarna. Fortsätter det så riskerar det att över tid slå ut företag och jobb.

Bygg- och installationssektorn är i det perspektivet särskilt utsatt eftersom vi har en hög andel manuellt arbete, låg andel automation och outvecklad digitaliseringsteknik i produktionen.

Bygg- och installationssektorn redan påverkad

Om ekonomin i stort står inför en avmattning har bostadssektorn redan drabbats. Nedgången i bostadsproduktionen inleddes i början av 2018. Nedgången gör att bostadsinvesteringarna fortsätter att minska samtidigt som de privata lokalinvesteringarna sjunker under 2020. Ökade anläggningsinvesteringar, framför allt inom infrastruktur, utgör däremot en positiv motvikt. På installationsidan förväntas marknadsvolymen för elinstallationer och elmaterial minska svagt under 2020 medan VS-sektorn och ventilationsbranschen drabbats av en större tillbakagång under 2019 för att sedan plana ut under 2020. Även måleri- och glasbranschen beräknas att minska under 2020 med anledning av den minskade nyproduktionen av fastigheter. En vikande efterfrågan från den privata sektorn har också noterats, vilket drabbar alla inom sektorn. Sammantaget är därför konjunkturläget inom sektorn oroande svagt även under de närmsta åren.

Övergripande förhandlingsmål för bygg- och installationssektorn

Ska bygg- och installationssektorn i Sverige fortsätta att vara konkurrenskraftig krävs att parterna anpassar kollektivavtalen så att de kan möta konkurrensen i den omvärld som har förändrats och framöver kommer att förändras än mer.

Övergripande förhandlingsmål för bygg- och installationssektorn i avtalsrörelsen 2020:

- 1. Långsiktig hållbar lönebildningsprocess för bygg- och installationssektorn*
Allt fler medlemsföretag i våra branscher har behov av att regelverken förändras så att medarbetare och företag på ett förutsägbart och tydligt sätt kan hantera lönebildningen. Detta skapar möjlighet både för medlemsföretaget att anpassa sig och behålla sin konkurrenskraft samt för dess medarbetare att utvecklas i nya riktningar.
- 2. Ordning och reda. Relationen mellan kollektivavtalsbundna och oorganiserade företag samt mellan medlemmar och ickemedlemmar i fackföreningar*
Ett allt större antal företag och medarbetare omfattas inte av våra kollektivavtal. Vi måste söka en konstruktiv dialog kring lösningar som gör att fler ser kollektivavtalen och de rättigheter och skyldigheter som dessa medför som konkurrenskraftiga både för medarbetare och för företag.
- 3. Kompetensförsörjning och arbetsmiljö* Det är ett gemensamt intresse att fler väljer att arbeta i bygg- och installationssektorn. Att säkra arbetsmiljön är ett viktigt verktyg för att skapa en attraktiv bransch att jobba i för alla. Vi måste skapa fler ingångar och öka våra attityd- och informationsåtgärder för att få fler att välja bygg- och installationssektorn. Vi bedömer att framtidens medarbetare behöver rustas för en allt mer föränderlig utveckling inom vår sektor. Det betyder att samsyn måste finnas mellan parterna att ge större ansvar och bättre utvecklingsmöjligheter för medarbetarna.

Avtalskrav

Lön mm

Kostnadsnivå och avtalsperiod

Byggföretagen utgår även under den kommande avtalsrörelsen från att parterna respekterar det s.k. märket avseende kostnadsnivå och avtalsperiod.

Löneavtal Unionen

Byggföretagen yrkar att ett sifferlöst processlöneavtal tecknas tillsvidare.

Löneavtal Sveriges Ingenjörer

Byggföretagen yrkar att nu gällande löneavtal tecknas som ett tillsvidareavtal i enlighet med parternas intention 2013.

Allmänna villkor

Redaktionella förändringar

Parterna tillsatte en arbetsgrupp under avtalsrörelsen 2016 för en redaktionell översyn, i syfte att underlätta för läsaren och tillämparen av avtalet. Avsikten har inte varit att förändra avtalsinnehållet i sak. Vid avtalsrörelsen 2017 enades parterna om att arbetsgruppen skulle fortsätta arbetet och den har sedan dess slutfört sitt arbete.

Byggföretagen yrkar att de av arbetsgruppen föreslagna förändringarna genomförs.

Arbetstidsbestämmelser

Parterna tillsatte i 2016 års avtalsuppgörelse en arbetsgrupp med uppdrag att göra en översyn av avtalets arbetstidsregler. Arbetsgruppen fortsatte sitt arbete under nuvarande avtalsperiod men har ännu inte till fullo avslutat arbetet.

Byggföretagen yrkar att arbetsgruppens arbete fortsätter med uppdraget att lämna ett förslag på ett nytt arbetstidsavtal.

LAS-åldern

Lagen om anställningsskydd (LAS) har per den 1 januari 2020 förändrats på så sätt att rätt att kvarstå i anställning består fram till 68 års ålder och från och med 1 januari 2023 till 69 års ålder, samt vissa till det sammankopplade förändringar.

Byggföretagen yrkar att avtalet justeras utifrån förändringarna i LAS.

Likalydande avtal

Bygg- och installationssektorn ser att det skulle innebära stora fördelar om tjänstemannaavtalen inom hela sektorn var likalydande.

BYGGFÖRETAGEN

Byggföretagen yrkar därför att en partsgemensam arbetsgrupp tillsätts tillsammans med Glasbranschföreningen, Installatörsföretagen, Maskinentreprenörerna, Måleriföretagen och Plåt & Ventföretagen. Arbetsgruppen ska ha i uppgift att utreda förutsättningarna till helt eller delvis likalydande tjänstemannaavtal inom bygg- och installationssektorn.

Arbetet är tänkt att inledas i september 2020 och presentera ett förslag på resultat senast en månad innan avtalsperiodens slut.

Byggföretagen förbehåller sig rätten att justera, komplettera och förtydliga ovanstående yrkanden.

Stockholm den 6 februari 2020

Mats Åkerlind

förhandlingschef, vice vd